

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **Mesta Nové Zámky**, so sídlom v Nových Zámkoch, Hlavné námestie 10, proti povinnému **JUDr. Ing M. P.**, bývajúcemu v N., **pre vymoženie 7 364,67 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 15Er 723/2004, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 30. decembra 2009 sp. zn. 7CoE 32/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie povinného **o d m i e t a .**

Žiadnemu z účastníkov nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky (súd prvého stupňa) uznesením z 24. augusta 2009 č. k. 15Er 723/2004-90 návrh oprávneného na zastavenie exekúcie zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že ním poverený súdny exekútor JUDr. Ing. J. Š. 22. júna 2007 vykonal v predmetnej exekučnej veci dražbu nehnuteľnosti patriacej do výlučného vlastníctva povinného. Jednalo sa o nehnuteľnosť vedenú Katastrálnym úradom v Nitre Správou katastra Nové Zámky na LV č. X pre kat. územie N., parc. č. X. – zastavané plochy a nádvoría, o výmere X m². Príklep udelený vydražiteľke MUDr. Z. P. súd prvého stupňa schválil uznesením z 30. novembra 2007 č. k. 15Er 723/04-25. Rozvrh výťažku vykonaný súdnym exekútorom na rozvrhovom pojednávaní uskutočnenom 20. mája 2008 však súd uznesením z 3. apríla 2009 č. k. 15Er 723/04-81

neschválil. Ďalej uviedol, že návrhom doručeným súdu 3. apríla 2009 oprávnený navrhovateľ zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku, nakoľko mu povinný 10. marca 2009 v hotovosti zaplatil celú sumu pohľadávky - istinu 7 364,67 €. Z oznámenia povereného súdneho exekútora súd zistil, že povinný toho istého dňa uhradil i všetky trovy tejto exekúcie vo výške 2 077,85 €. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že vzhľadom na špecifiká prejednávanej veci bolo potrebné návrh oprávneného zamietnuť. Ak by totiž exekúciu zastavil, exekútor by už ďalej nemal dispozičné právo v súvislosti s rozvrhom výťažku dražby nehnuteľnosti (spolu s úrokmi z vydraženej sumy predstavujúceho 2 107 085,70 Sk), čím by došlo k ukráteniu jednotlivých veriteľov povinného, ktorí si svoje nároky v predmetnej exekúcii prihlásili a to i vrátane tých, ktorí mali zriadené exekučné záložné právo k tejto nehnuteľnosti. Súd prvého stupňa v odôvodnení uviedol i zoznam týchto veriteľov a výšku nimi uplatnených pohľadávok.

Na odvolanie povinného Krajský súd v Nitre uznesením z 30. decembra 2009 sp. zn. 7CoE 32/2009 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd sa v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti uviedol i ďalšie dôvody. Odvolací súd bol toho názoru, že aj keď ustanovenie § 57 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku striktnie ustanovuje súdu povinnosť v prípade návrhu oprávneného zastaviť exekúciu, po udelení príklepu na dražbe už nie je možné exekúciu realizovanú predajom nehnuteľnosti na návrh oprávneného zastaviť. V takomto prípade by totiž exekučný súd zasiahol do právnych záujmov nielen vydražiteľa, ale aj záložných a ostatných veriteľov. Zásada spravodlivého súdneho konania v kontexte so zásadou dobrých mravov sa vo všeobecnosti pretavuje do každého súdneho konania, vrátane konania exekučného. Také konanie, v ktorom by nebolo rešpektované najmä právo záložných veriteľov na uspokojenie aspoň časti ich pohľadávky zabezpečenej záložným právom na exekvovanú nehnuteľnosť, by uvedeným zásadám jednoznačne nezodpovedalo. Povinný dobrovoľným uspokojením pohľadávky len jedného veriteľa – oprávneného Mesta Nové Zámky – by sa takto v dôsledku dražby založenej nehnuteľnosti mohol vyhnúť uspokojeniu pohľadávok záložných veriteľov s cieľom pravdepodobne dosiahnuť, aby mu exekútor vydal celý výťažok dražby po právoplatnom príklepe a tým dosiahol to, že veritelia by z exekúcie vyšli naprázdno. Odvolací súd taktiež zdôraznil, že k exekučnému konaniu došlo práve zavinením povinného, ktorý

pohľadávku oprávneného riadne neuspokojil a urobil tak až po viac ako 4 rokoch od začatia exekučného konania a to navyše v čase, kedy už došlo k dražbe nehnuteľnosti a udeleniu príklepu vydražiteľovi. Za týchto okolností bol povinný nespokojný s tým, že súd exekúciu nezastavil a že rešpektoval práva záložných a ďalších veriteľov, ktorí si svoje pohľadávky v exekúcii uplatnili. Majúc na zreteli tieto skutočnosti odvolací súd vzhľadom na znenie § 1 O.s.p., podľa ktorého Občiansky súdny poriadok (a v nadväznosti na to aj Exekučný poriadok) upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb, nepovažoval odvolanie povinného za opodstatnené.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol povinný dovolaním, v ktorom navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť. V dovolaní namietal, že súdy porušili zákon, keď nezohľadnili návrh oprávneného na zastavenie exekúcie. Podľa názoru dovolateľa totiž ustanovenie § 57 ods. 1 pís. c/ Exekučného poriadku formou kategorického imperatívu ukladá súdu povinnosť zastaviť exekúciu, ak to navrhol oprávnený. V tejto súvislosti poukázal i na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2002 sp. zn. M Cdo 53/01. Dôvodil nutnosťou analogickej aplikácie § 157 ods. 4 Exekučného poriadku, v zmysle ktorej by mal exekútor vyplatiť výtťažok povinnému aj vtedy, ak sa exekúcia zastaví v štádiu po zaplatení najvyššieho podania a pred schválením rozvrhu výtťažku. Mal za to, že v dôsledku neprihliadnutia k návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie súdy nielenže porušili zákon, ale aj jeho procesné právo na to, aby mu výtťažok z predaja nehnuteľnosti bol vyplatený, a to pre nedostatok rozvrhu výtťažku. Uvedený postup súdov dovolateľ subsumoval pod ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. Zároveň vytýkal odvolaciemu i prvostupňovému súdu, že prihliadali len na práva vydražiteľa a veriteľov a to na úkor procesných práv povinného, konkrétne práva na to, aby exekúcia proti nemu bola zastavená a aby mu bol vyplatený výtťažok. V tejto spojitosti poukázal, že odvolací súd doručil odvolanie jednému z veriteľov (aj keď tí nemajú postavenie účastníkov v časti konania o zastavenie exekúcie) a následne v odôvodnení rozhodnutia uviedol i obsah jeho vyjadrenia. Podľa názoru dovolateľa takýto postup zakladá pochybnosti o nestrannosti súdu a v prejednávanej veci tak tvrdil aj vadu v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, lebo tu nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O. s. p., proti ktorému je prípustné dovolanie, a ani o potvrdzujúce uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (ide tu o nedostatok právomoci súdu,

spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, neexistenciu návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v konaní ani nevyšli najavo.

So zreteľom na obsah dovolania, v ňom zvolenú argumentáciu a vytýkané nedostatky sa dovolací súd osobitne zamerlal na skúmanie, či postupom nižších súdov nebola povinnému odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., resp. či v posudzovanom konaní nerozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého slovenský preklad bol vyhlásený v oznámení Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 209/1992 Zb.

Pokiaľ dovolateľ tvrdil, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že nižšie súdy neprihliadli na *návrh oprávneného* na zastavenie exekúcie, v dôsledku čoho porušili procesné právo povinného na vyplatenie výťažku z predaja nehnuteľnosti, jeho námietka neobstojí.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je totiž len taký z hľadiska procesného predpisu vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme *možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov* (napr. právo predniesť svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver neodročovaného pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci).

Názor povinného, že nižšími súdmi – ich rozhodnutiami vzťahujúcimi sa k *návrhu oprávneného* na zastavenie exekúcie povinného, bola *povinnému odňatá možnosť konať pred súdom, lebo v prípade vyhovenia návrhu by mal nárok* voči súdnemu exekútorovi na vyplatenie hyperochy v zmysle § 157 ods. 4 Exekučného poriadku (ktoré ustanovenie podľa dovolateľa by malo byť v prípade zastavenia exekúcie analogicky použité i v predmetnej exekučnej veci), je mylný. Vytýkané rozhodnutia nižších súdov (teda ani dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že v štádiu exekučného konania /rozdelenia výťažku/ už nie je možno vyhovieť návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie) totiž žiadne procesné právo priznané povinnému procesným predpisom za účelom zabezpečenia ochrany jeho práv a oprávnených záujmov neodňali. Napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu teda nedošlo k odňatiu možnosti povinného pred súdom konať.

Dovolateľom namietané skutočnosti označované za vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. možno posudzovať len ako námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, teda dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). V

spojitosti s odkazom povinného na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2002. sp.zn. M Cdo 53/01, ktorý je uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky z roku 2004 pod poradovým číslom 50, dovolací súd pripomína, že v tomto rozhodnutí (kde predmetom dovolacieho skúmania bolo uznesenie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o schválení príklepu), konštatovalo sa nesprávne právne posúdenie veci, nie odňatie možnosti povinného pred súdom konať.

Dovolateľ taktiež namietal, že na súde prvého stupňa ako i odvolacom súde rozhodovali vo veci vylúčení sudcovia (§ 237 písm. g/ O.s.p.). Pochybnosti dovolateľa o nestrannosti týchto sudcov vyplývali z toho, že pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie uprednostnili práva vydražiteľa a veriteľov na úkor jeho procesných práv, konkrétne práv na zastavenie exekúcie a na vyplatenie výťažku z predaja nehnuteľnosti.

K tomu je potrebné uviesť, že v zmysle § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti spočívajúce v postupe sudcu v prejednávanej veci. Pod postupom súdu treba rozumieť jeho procesné úkony vrátane rozhodnutí, a to i vo veci samej. Skutočnosť, že konajúce súdy rozhodli vo veci v rozpore s právnym názorom dovolateľa (správnosť ich právneho názoru dovolací súd neposudzoval) ešte bez ďalšieho neznamena, že by favorizovali vydražiteľa a veriteľov pred dovolateľom, resp. že by ho tým diskriminovali. Subjektívny názor dovolateľa založený len na nesúhlase s právnym názorom rozhodujúcich súdov nezakladá pochybnosť o nestrannosti sudcov, ktorí prejednávali a rozhodovali predmetnú exekučnú vec. Vzhľadom na to, že z tvrdení dovolateľa a ani z obsahu spisu objektívne nevyšla najavo existencia žiadneho z právne relevantných vzťahov uvedených v § 14 ods. 1 O.s.p. (t. j. pomer sudcov k veci, účastníkom ani ich zástupcom), dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ vytýkal vadu konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. neopodstatnene.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie povinného podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu,

proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania žiadnemu z účastníkov, nakoľko povinný nebol v dovolacom konaní úspešný, nevzniklo mu preto právo na náhradu trov a oprávnený nepodal návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. augusta 2011

JUDr. Milan D e á k, v.r.

predseda senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta